RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

nr. 213.485 van 26 mei 2011
in de zaken A. 194.640/XII-6034
A. 196.111/XII-6164

In zake: Karin LECLUYZE
woonplaats kiezend te 8550 Zwevegem
Elzenstraat 32

tegen:

de HOGESCHOOL WEST-VLAANDEREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gerard Davidstraat 46, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep in de zaak A.194.640/XII-6034, ingesteld op 13 november 2009, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 10 september 2009 van de raad van bestuur van de Hogeschool West-Vlaanderen om "het bestuurscollege een beslissing te laten nemen tot een nieuwe oproep voor deze vacature [van departementshoofd en] om met ingang van het academiejaar 2009-2010 de algemeen directeur aan te stellen als waarnemend departements-hoofd voor het departement professionele bachelors Kortrijk".

Het beroep in de zaak A.196.111/XII-6164, ingesteld op 2 april 2010, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 27 januari 2010 van de raad van bestuur van de Hogeschool West-Vlaanderen om Roel Vandommele aan te stellen als departementshoofd van het departement Professionele Bachelors Kortrijk voor de academiejaren 2009-2010 tot 2012-2013, verlengbaar.

II. Verloop van de rechtspleging

2. In beide zaken heeft de verwerende partij een memorie van antwoord en de verzoekende partij een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Rudy Van Der Gucht heeft een verslag over beide zaken opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben in beide zaken een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 mei 2011.

Staatsraad Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ingrid Martens, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Bart Staelens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Rudi Van Der Gucht heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster is sedert 1 september 2004 departementshoofd van het departement HIEPSO aan de Hogeschool West-Vlaanderen Kortrijk, een onderwijseenheid die, ingevolge een reorganisatie in de organisatiestructuur van de Hogeschool West-Vlaanderen, sedert 1 september 2009 is opgegaan in het departement Professionele Bacheloropleidingen van de Hogeschool West-Vlaanderen Kortrijk (hierna: Howest-Kortrijk).

3.2. Op 20 april 2009 beslist de algemeen directeur van de hogeschool bij delegatie de mandaatfunctie van departementshoofd voor onder meer het departement Professionele Bacheloropleidingen vacant te verklaren.

Negen personen, waaronder verzoekster, dienen tijdig een kandidatuur in.

De selectiecommissie stelt op 20 augustus 2009 een selectieverslag op overeenkomstig het reglement aanstelling departementshoofden van 2 maart 2005 van de raad van bestuur. Blijkens dat selectieverslag is de selectieprocedure ten aanzien van de ontvankelijk verklaarde kandidatuurstellingen verder als volgt verlopen:

> "3. Uitnodiging voor het selectie-interview.
> Op basis van het gevraagde functieprofiel, de motivatiebrieven en de curricula vitae en toegeleverde competentiematrix worden de ontvankelijk verklaarde kandidatuurstellingen door alle commissieleden beoordeeld (zie ingevulde competentiematrix in bijlage PBK1).
> Na beraadslaging worden de volgende kandidaten in aanmerking genomen en uitgenodigd voor een selectie-interview op maandag 08 juni 2009:
> - […]
> - […]
> -[…]
> - Karin Lecluyze
> 4. Na de gevoerde selectiegesprekken (zie verslag in bijlage PBK2) wordt de volgende kandidaat uitgenodigd deel te nemen aan een assessmentdag
> - Karin Lecluyze
> Met het assessmentbureau werd vooraf uitvoerig het functieprofiel doorgenomen en de uitdagingen besproken waarvoor de gefusioneerde departementen staan en de specifieke vaardigheden die hiervoor vereist zijn.
> 5. Op basis van de gegevens uit de selectie-interviews en de rapportering vanuit het assessment-bureau (zie bijlage PBK3) hebben de leden van de commissie de resultaten doorgenomen en besproken en de beraadslaging leverde volgend advies op.
> Er wordt geadviseerd geen kandidaat voor te dragen als departementshoofd van het departement professionele bachelor-opleidingen Howest-Kortrijk.
> 6. Eindconclusie: op basis van de motivatiebrief, het ingediende curriculum vitae, het selectie-interview en de resultaten van het assessment en de gevoerde gesprekken en beraadslaging is de selectiecommissie van oordeel dat geen enkele kandidatuurstelling voldoende aansluit bij het gestelde functieprofiel van departementshoofd van het departement Professionele Bachelor-opleidingen Howest-Kortrijk.

Motivatie:
Het vernieuwde functieprofiel van departementshoofd professionele bachelor-opleidingen vereist naast de gekende eigenschappen en vaardigheden en gelet op de fusieproblematiek van de departementen, een sterk leiderschap, een goede visie, strategisch denkvermogen, een loyauteit ten aanzien van het strategisch beleidsplan, het bestuur en de organisatie, en uitermate goede communicatieve, inspirerende, motiverende en stimulerende vaardigheden.
Tevens blijkt uit het assessmentverslag dat Mevrouw Lecluyze goed kan functioneren in een normale en stabiele organisatie maar angstig en terughoudend is voor veranderingen. Zij kan bijgevolg moeilijk de veranderingsprocessen die in het kader van het strategisch plan goedgekeurd werden aansturen en begeleiden".

3.3. Op 10 september 2009 beslist de raad van bestuur van de hogeschool :

"-na kennis genomen te hebben van het voorstel van de selectiecommissie waarbij geen kandidaat wordt voorgedragen:
-na kennis genomen te hebben van het advies van de respectievelijke departementsraden die akte nemen van het gegeven dat geen kandidaat wordt voorgedragen;
om het bestuurscollege een beslissing te laten nemen tot een nieuwe oproep voor deze vacature;
om met ingang van het academiejaar 2009-2010 de algemeen directeur aan te stellen als waarnemend departementshoofd voor het departement professionele bachelors Kortrijk".

Dit is de door verzoekster in de zaak A.194.640 bestreden beslissing.

3.4. Op respectievelijk 5 oktober en 20 november 2009 wordt een tweede en derde oproep tot de kandidaten gepubliceerd voor de mandaatfunctie van departementshoofd van het departement Professionele Bacheloropleidingen Howest-Kortrijk.

3.5. Op 27 januari 2010 beslist de raad van bestuur van de hogeschool :

"- na kennis genomen te hebben van het voorstel van de selectiecommissie;

- na kennis genomen te hebben van het advies van de betrokken departementsraad;
- overwegend dat voor deze vacature, het voorstel van aanstelling zoals geformuleerd door de selectiecommissie overeenstemt met het advies van de departementsraad, en na bespreking;
Om de heer Roel Vandommele aan te stellen in de mandaatfunctie departementshoofd van het departement professionele bachelors Kortrijk voor de academiejaren 09-10 tem 12-13, verlengbaar".

Dit is de door verzoekster in de zaak A.196.111 bestreden beslissing.

IV. Samenvoeging

4. Aangezien de feitelijke en juridische gegevens van de zaken A. 194.640 en A. 196.111 verknocht zijn, in de beide zaken dezelfde rechtsmiddelen worden aangevoerd en een uitspraak in de eerste zaak een weerslag kan hebben op de tweede zaak, is het in het belang van een goede rechtsbedeling de zaken samen te voegen, hetgeen overigens ook de uitdrukkelijke wens is van beide partijen.

V. Ontvankelijkheid van het beroep in de zaak A. 194.640

5. Verwerende partij werpt in de memorie van antwoord in de zaak A. 194.640 een exceptie van niet-ontvankelijkheid *ratione materiae* en een exceptie van niet-ontvankelijkheid *ratione temporis* op.

De auditeur stelt in zijn verslag op beargumenteerde wijze voor de excepties te verwerpen, aangezien het eerste beroep wel degelijk ontvankelijk te bestrijden beslissingen bevat, eensdeels, en de tweede exceptie feitelijke grondslag mist, anderdeels.

De Raad van State valt dit standpunt bij, te meer daar verwerende partij het ene noch het andere in haar laatste memorie tegenspreekt. De excepties worden verworpen.

VI. Onderzoek van het eerste middel in de zaak A.194.640

Standpunt van de partijen

6. Het eerste middel in de zaak A. 194.640 is onder meer geput uit de schending van het reglement aanstelling departementshoofden en het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*. Verzoekster wijst erop dat zij "als enige van de vier kandidaten die voor het interview werden uitgenodigd […] aan een bijkomend assessment" werd onderworpen. Het reglement voorziet nochtans enkel in een beoordeling door de selectiecommissie, in eerste instantie op basis van het functieprofiel via het schriftelijk dossier en vervolgens op basis van een selectie-interview waarna een rangschikking dient te worden opgesteld.

7. Verwerende partij werpt in de memorie van antwoord tegen dat een selectiecommissie zelf kan beslissen of zij een assessment wil en dat het zelfs van zorgvuldigheid getuigt een beroep te doen op de kunde en de kennis van derden.

8. In de laatste memorie betoogt verwerende partij dat er niet valt in te zien waarom, in omstandigheden dat een assessmentproef door de raad van bestuur als dusdanig niet is opgelegd, de selectiecommissie daar niet zelf toe zou kunnen beslissen. De selectiecommissie selecteert naar eer en geweten, zoals zij dat aangewezen acht en kan daarbij uiteraard een beroep doen op de kennis van derden. Verwerende partij wijst er ook op dat de selectiecommissie zelf wel degelijk heeft gemotiveerd waarom zij ten aanzien van verzoekster een assessment wou doorvoeren. Verwerende partij is dus van oordeel dat een selectiecommisie een deskundige kan gelasten met een bepaalde opdracht om iets te toetsen in het kader van een vraagstelling van de selectiecommissie zelf, om vervolgens uiteraard zelf verder te oordelen.

Beoordeling

9. Het reglement aanstelling departementshoofden van 2 maart 2005 van de raad van bestuur schrijft, onder punt 1.1., de volgende selectieprocedure voor:

> “de oproep tot kandidaatsstelling gebeurt bij beslissing van het bestuurscollege. In deze oproep, met vermelding van het functieprofiel, worden kandidaten niet alleen uitgenodigd om een uitgebreid CV te bezorgen, maar eveneens een schriftelijke uitgebreide motivering omtrent hun kandidatuurstelling toe te sturen. Kandidatuurstellingen worden binnen de voorziene termijn bezorgd ten aanzien van de algemeen directeur.
> Voor iedere vacature wordt door het bestuurscollege een selectiecommissie samengesteld, bestaande uit de algemeen directeur en drie leden.
> Met uitzondering van de algemeen directeur die eveneens voorzitter is van de selectiecommissie, kunnen leden van de selectiecommissie geen personeelslid zijn van de Hogeschool West-Vlaanderen. Minstens twee leden van de selectiecommissie zijn extern aan de hogeschool.
> De voorzitter duidt voor de werkzaamheden van deze selectiecommissie een secretaris aan.
> De commissie beoordeelt de kandidatuurstellingen, op basis van het functieprofiel, via het schriftelijk dossier. Kandidaten die na deze beoordeling in aanmerking worden genomen, worden door de selectiecommissie uitgenodigd voor een selectie-interview.
> Na de selectie-interviews wordt een selectieverslag opgemaakt met vermelding van de rangschikking van deze kandidaten die werden uitgenodigd voor een selectie-interview”.

10. Het staat buiten betwisting dat de raad van bestuur als de tot benoemen bevoegde overheid, bevoegd is om het reglement met betrekking tot de selectieprocedure aan te nemen.

Ook zonder een eventuele uitdrukkelijke delegatie aan de selectiecommissie, mag niet worden uitgesloten dat de selectiecommissie zelf aanvullende werkingsregels aanneemt. Anders is het evenwel, wanneer het om de essentiële elementen zelf van de selectieprocedure gaat.

11. Zoals verzoekster het terecht stelt, gaat het reglement in kwestie uit van twee beoordelingsmomenten: een eerste dat geschiedt op basis van stukken en, enkel met betrekking tot wie daarbij in aanmerking wordt genomen, een selectie-interview, waarna het selectieverslag wordt opgesteld “met vermelding van de rangschikking van deze kandidaten”.

De commissie is evenwel voorbij gegaan aan de eis, gesteld in het reglement, dat zij een selectieverslag met vermelding van de rangschikking maakt na de selectie-interviews, wat overigens inhoudt dat het interview hoe dan

ook de laatste toets is. De selectiecommissie heeft eigener beweging nog een derde stap aangewend: in plaats van onmiddellijk na de selectie-interviews een selectieverslag op te stellen met rangschikking van de kandidaten die werden uitgenodigd voor het selectie-interview en aan de betrokken departementsraad een voorstel over te maken, vond na het selectie-interview nog een geschiktheidsonderzoek (assessment) door een extern bureau plaats, waarna pas het uiteindelijke selectieverslag werd opgemaakt. De commissie heeft met dit bureau "vooraf uitvoerig het functieprofiel doorgenomen en de uitdagingen besproken waarvoor de gefusioneerde departementen staan en de specifieke vaardigheden die hiervoor vereist zijn".

Deze vorm van selectie kan op zich vanzelfsprekend niet als laakbaar worden aangemerkt. Problematisch is evenwel dat uit de stukken van het dossier blijkt dat er in de concrete omstandigheden van de zaak een bepalend belang aan is toegemeten, in zoverre zelfs dat het resultaat ervan naast de motivatiebrief, het ingediende *curriculum vitae* en het selectie-interview determinerend is gebleken aangezien de selectiecommissie ná de eigen beoordeling van het schriftelijk dossier en ná het selectie-interview, aan de geschiktheidsbeoordeling door dit extern bureau een beslissend belang heeft gegeven.

Door op eigen gezag nog in het hiervóór beschreven bijkomende beoordelingsmoment te voorzien beslist de selectiecommissie in plaats van de tot de aanstelling bevoegde overheid, zijnde de raad van bestuur, om niet alleen nog een andere instantie aan te spreken teneinde de geschiktheid van de kandidaten aan het vernieuwde functieprofiel van departementshoofd te toetsen middels een assessment maar ook om een selectieverslag op te stellen waarin de geschiktheid van de kandidaten aan het functieprofiel niet alleen via het schriftelijk dossier en een interview wordt getoetst, maar ook via een assessment.

Het gewicht dat, door aard, ogenblik en impact van het assessment door het extern bureau, aan deze bijkomende selectieprocedurestap is gegeven staat niet toe om dit nog als een bijkomende of ondergeschikte regeling te bestempelen, maar ze is integendeel dermate fundamenteel dat niet de selectiecommissie, maar wel de raad van bestuur bevoegd was ertoe te besluiten.

12. Het middel is gegrond.

VI. Onderzoek van de middelen in het beroep in de zaak A.196.611

13. Aangezien de onwettigheid van de in de zaak A.194.640 bestreden beslissingen afstraalt op de daaropvolgende beslissing tot aanstelling van een nieuw departementshoofd, vordert verzoekster terecht dat ook die aanstelling mede zou worden vernietigd.

BESLISSING

1. De zaken nrs. A. 194.640/XII-6034 en 196.111/XII-6164 worden gevoegd.

2. De Raad van State vernietigt de beslissing van 10 september 2009 van de raad van bestuur van de Hogeschool West-Vlaanderen om "het bestuurscollege een beslissing te laten nemen tot een nieuwe oproep voor [de] vacature [van departementshoofd en] om met ingang van het academiejaar 2009-2010 de algemeen directeur aan te stellen als waarnemend departementshoofd voor het departement professionele bachelors Kortrijk" en de beslissing van 27 januari 2010 van de raad van bestuur van de Hogeschool West-Vlaanderen om Roel Vandommele aan te stellen als departementshoofd van het departement Professionele Bachelors Kortrijk voor de academiejaren 2009-2010 tot 2012-2013, verlengbaar.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de beroepen tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 mei 2011, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Lust,	staatsraad,
Geert Van Haegendoren,	staatsraad,

bijgestaan door

Silja Doms,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Silja Doms **Dierk Verbiest**